

Devītā nodaļa.

Trinitārisma nodibināšana kristietībā.

Iepriekšējās nodaļās mēs varējām novērot, ka Ticības "kredo", kas tika noformulēts lai uzvarētu Āriju un viņa sekotājus Nikajas koncilā (m.ē. 325. g.), faktiski neko neatrisināja. Mēs to zinām, jo vēsture liecina, ka līdz Konstantinopoles koncilam (m. ē. 381. g.) un pat turpmākajos gados Kristietībā dominējošā ticība bija nevis Nikajas koncila Ticības Apliecība, bet gan tas, ko parasti sauc par pus-ariānismu. Šajā nodaļā mēs redzēsim, ka tikai tad, kad Romas Imperators izdeva virkni dekrētu, kuru realizācija paredzēja sankcijas ar nopietniem draudiem un sodiem pret tiem, kuri nevēlējās būt paklausīgi, Kristietībā sāka dominēt ticība, ko mēs tagad saucam par trinitārismu. Pat tad tas nenotika īsā laika periodā. Lai Roma realizētu šos nodomus, bija vajadzīgs laiks un nāve.

Faktu konstatēšana ļauj ieraudzīt paralēles notikumus toreiz Romas Impērijā, un kas notika nesen mūsu SDA organizācijā, kas nozīmē, ka faktiski arī mēs esam tieši tāpat mainījušies no anti-trinitāras konfesijas uz trinitāru. Tie, kas 3.gs. un sekojošajos gadsimtos pieturējās pie senās anti-trinitārās teoloģijas, darīja vienu no divām lietām. Viņi vai nu nomira, saglabājot savu seno pārliecību, vai arī mainīja domāšanu. Tajā pašā laikā "progresā" atbalstītāji arvien aktīvāk popularizēja trīsvienīgos dievības jēdzienus. Un tieši tāpat, ik reizi, kad mūsu SDA draudzei pievienojas jauni cilvēki, arī viņi bez īpašiem iebildumiem pieņem "jauno teoloģiju". Pārmaiņas (metamorfoze) nenotika vienā naktī. Tāpat kā sākotnējā Trīsvienības doktrīnas ieviešanā toreiz, arī šodien tam bija vajadzīgs laiks un nāve. Un tā ir vēstures atkārtošana. Kā šīs izmaiņas notika, mēs uzzināsim nākamajās nodaļās.

Tagad mēs redzēsim, kā trīsvienība iesakņojās Kristietībā. Mēs īpaši atzīmēsim Teodosija Lielā (Theodosius I) lomu. Viņš bija Romas Imperators, kurš ar valsts dekrētiem īstenoja trīsvienības mācības ieviešanu. Viņa ieguldījums bija diezgan būtisks.

Svētais Gars noslēdz trīsvienību.

Nikajas Ticības Apliecībā tikai teikts, ka "mēs ticam Svētajam Garam", savukārt 56 gadus vēlāk Konstantinopoles koncilā (m.ē.381.g.) Svētais Gars tika atzīts arī par vienbūtīgu (no tādas pašas substances) ar Tēvu un Dēlu. Grāmatā "Kristīgā teoloģija – levads" Alisters Makgraits atzīmēja: ... - "Ceturta gadsimta otrajā pusē strīdi par Tēva un Dēla attiecībām skaidri parādīja, ka tās ir nokārtotas. Atziņa, ka Tēvs un Dēls ir "viena būtne", atrisināja strīdu starp "ariāņiem" un draudzē izveidojās "vienprātība" par Dēla dievišķību." (Alister McGrath,, [Kristīgā teoloģija - levads, 324. lpp.](#), "Trīsvienības doktrīna")

Vēlāk redzēsim, ka minētajā laika posmā A.Makgraita grāmatā aprakstītais strīds, nebūt netika atrisināts. Vēsturē es nevaru atrast nevienu pierādījumu tam. Pats "kredo" neko neatrisināja. Fakts ir tāds, ka Nikajā tika apspriesta nevis Kristus dievība, bet gan Viņa vienotība ar Tēvu un Viņa nemainīgums. Attiecībā uz "nemainīgumu" iepriekšējā nodaļā mēs atzīmējām, ka Ticības Apliecība tika noformulēta tā, ka Dieva Dēlam bija neiespējami piedzīvot pārmaiņas vai pārstāt eksistēt. Mēs arī atzīmējām, ka Kristīgā baznīca vienmēr ir pielūgusi Kristu kā Dievu un tas ko Nikajas koncilā bīskapi nevēlējās pieņemt ([šī ir Ticības Apliecības daļa, kas tika sastādīta Ārija iznīcināšanai](#)) bija daļa no "vienas substances" doktrīnas. Lai gan lielākā daļa bīskapu Nikajas koncilā parakstīja Ticības Apliecību, Kristīgajā baznīcā kopumā nebija vienprātības. A.Makgraits paskaidroja:... - "Bet bija nepieciešams turpinājums teoloģiskās konstrukcijas veidošanā. Kāds bija Garam sakars ar Tēvu? Un ar Dēlu? Arvien vairāk tika atzīts, ka Garu nevar atdalīt no Dieva." ([Turpat](#))

Konstantinopoles koncilā Svētais Gars tika iekļauts Dieva "vienotajā būtņē", tādējādi veidojot Trīsvienības mācību. Tas Kristietībā bija jauns jēdziens. Protams, tas nebija kaut kas, ko agrāk uzskatīja par standartu (normu). Tāpēc tas izraisīja tik daudz diskusiju un sašutumu. A.Makgraits secināja: ... - "Kapadokiešu tēvi, it īpaši Bazils no Cēzarejas, aizstāvēja Gara dievišķību tik pārliecinošos vārdos, ka tika likts pamats tam, lai trinitārās teoloģijas pēdējais elements tiktu ievietots savā vietā. Tika panākta vienošanās par Tēva, Dēla un Gara dievišķumu un vienlīdzību; tagad tikai atlika izstrādāt trīsvienību modeļus, lai ļautu vizualizēt šo izpratni par Dievu." ([Turpat](#))

Attiecībā uz Svēto Garu cien. A.R. Whitham teica to pašu: ... - "Nikajas koncilā netika izvirzīts jautājums par Svētā Gara dievišķību; un tas pieprasīja tā definēšanu, jo tā noliegšana būtu loģisks "ariāņa" secinājums." (A. R. Whitham, [Kristīgās baznīcas vēsture](#), 232. lpp., "Juliāns un pagānu reakcija")

Konstantinopoles koncils tika aicināts apstiprināt un pamatot, kā arī turpināt Ticības Simbola attīstību, kas iepriekš tika formulēts Nikajas koncilā, kur tika pieņemts, ka Dēls tiek uzskatīts par vienotu un mūžīgu kopā ar Tēvu. Tie, kas iebilda pret šo Ticības Apliecību, parasti tiek saukti par "ariāņiem", lai gan pārāk bieži šī terminoloģija tiek izmantota nevietā un nepareizi. Mēs to jau esam atzīmējuši iepriekšējās divās nodaļās.

Vēsture atkal atkārtojās. Es to saku tāpēc, ka SDA pirmais solis ceļā uz trinitārisma attīstību baznīcas teoloģijā bija trinitāro Kristus jēdzienu ieviešana ([līdzīgi kā Nikajā](#)). Nākamais solis bija padarīt Svēto Garu par līdzvērtīgu personu kopā ar Dievu un Kristu ([kā Konstantinopolē](#)). Attiecībā uz izmainīto Svēto Garu, kā tas notika SDA, mēs izpētīsim nākamajās nodaļās, it īpaši četrdesmit ceturtajā nodaļā.

Ir ļoti interesanti atzīmēt, ka 4. gs. otrajā pusē, tas ir, neilgi pēc Konstantinopoles koncila, Romas Imperators Teodosijs apstiprināja Kristīgo reliģiju, kopā ar jaunizveidoto Trīsvienības doktrīnu, par Romas Valsts reliģiju.

... - "Teodosijs veicināja Nikajas trinitārisma ieviešanu Kristietībā un Kristietību Impērijas iekšienē. 391. gadā viņš pasludināja Kristietību par vienīgo likumīgo Impērijas reliģiju, izbeidzot valsts atbalstu tradicionālajai Romiešu reliģijai." ([Wikipedia, bezmaksas tiešsaistes enciklopēdija "Theodosius 1"](#))

Tas bija milzīgs solis ceļā uz Romas Impērijas atbrīvošanu no tā, ko Kristietība parasti sauc par pagānismu. Tas tika panākts, aizstājot to ar filozofiski – spekulatīvo Kristietību. Citiem vārdiem sakot, 4. gs. laikā viens no pagānisma veidiem tika likvidēts un izveidots cits. Tas attiecās uz doktrīnu par Trīsvienību. Tā arī bija pirmā reize, kad starp valsti un baznīcu tika noslēgta jebkāda formāla alianse, kaut arī Imperators Konstantīns jau iepriekš bija pavēris tam ceļu. Trīsvienības doktrīnas iedibināšana bija neatņemama Romas Katoļu Baznīcas (Pāvestības) dibināšanas sastāvdaļa. Trīsvienības doktrīna ir viņas galvenā ticība.

Tam visam vajadzētu pamudināt šodienas SDA izpētīt Daniela 8.nodaļas pravietojumu par "mazo ragu" un "dienišķo", taču tas ir ārpus šī raksta izpētes jomas. Teodosija aktivitātes, lai varētu atbrīvoties no pagānisma Romas Impērijā, ir neatņemama sastāvdaļa tam, kā savulaik SDA tika pieņemts skaidrot "dienišķā" atņemšanu." ([skat. Daniela 8:11-13](#)).

To var redzēt S.N. Haskela grāmatā "The Story of the Prophet Daniel": ... - "Pagānisms – kā "dienišķais"(no Dan. 8:12) - tomēr tika atņemts, un nomināli Roma kļuva par Kristīgo Impēriju. Viņas Imperators pasludināja Kristus vārdu un nesa krusta karogu savas armijas priekšā. Tika izdoti dekrēti, kas piespieda tās iedzīvotājus pielūgt saskaņā ar Romas diktātu. Tad tas bija cilvēks - imperators - un impērija mēģināja pacelties pāri debesu Dievam. Tieši Lucifera principi padzina Kristus patiesību, un, kā tika parādīts Daniēlam, patiesība tika nogāzta pie zemes." (S. N. Haskels, ["The Story of the Prophet Daniel"](#), 128. lpp., 9. nodaļa, "Daniela astotā nodaļa", 1908)

1900. gadu sākumā tika ieviesta atšķirīga izpratne par "dienišķo". Sākotnēji to virzīja kalpotājs Ludvigs Ričards Konradi (1856-1939). 76 gadu vecumā (1932) viņš pameta SDA, lai kļūtu par kalpotāju Septītās Dienas Baptistu draudzē.

Romas Imperators Teodosijs.

Romas Imperators Teodosijs I, kuru bieži sauc par Teodosiju Lielo, tika audzināts Kristīgajā ticībā. Viņš bija dedzīgs Nikajas Ticības Apliecības piekritējs. Kopā ar Imperatoru Gratianu (m.ē. 359-383), kurš viņu uzaicināja kopīgi dalīt Imperatora troni, viņš izdeva dekrētu par visu Baznīcu nodošanu tiem, kas atbalstīja šo Ticības Apliecību. Šodien mēs tos sauktu par "trinitāristiem". Tā sākotnēji Kristīgajā Baznīcā tika ieviests trinitārisms. Tas tika paveikts ar Valsts "dekrētu" palīdzību. Tā bija baznīcas un valsts saplūšana. Kristietībā tas bija arī Valsts uzspiestās reliģiskās neiecietības sākums. Kā māca SDA, tā tas notiks arī pēdējās dienās, tieši pirms Jēzus atgriešanās. Tas atkal būs vēstures atkārtojums.

Interesanti atzīmēt, ka Teodosijs bija pirmais Romas Imperators, kurš nepieņēma pagānisko titulu "Pontifex Maximus". Gratians to sev piešķīra, bet pēc tam atteicās.

"Pontifex Maximus" bija Valdnieku Kolēģijas galvenais priesteris. Tas bija vissvarīgākais priesteris Romas valsts reliģijā (pagānismā). Valdnieku Kolēģija bija visas Romas reliģiskās sistēmas pārraugi. Pēc publiskas Kristietības atzīšanas Imperators Konstantīns saglabāja šo titulu. Pati "Kolēģija" tika uzskatīta par valsts

padomnieku sapulci reliģiskajos jautājumos, un tāpēc tiem bija ļoti liela ietekme. "Pontifex Maximus" bija pats ietekmīgākais amats.

Interesanti arī tas, ka "Pontifex Maximus" ir viens no pāvesta tituliem. Romas pāvests Damasis I (ap m.ē. 305–383.g.) pārejas laikā no pagānisma uz kristietību bija pirmais Romas bīskaps, kurš pieņēma šo titulu, lai gan citi saka, ka viņš pieņēma tikai daļu no titula – tikai „Pontifex”. Ir skaidrs, ka pāvests Gregorijs I (ap m.ē. 540. – 604.g.) bija pirmais, kurš oficiāli izmantoja šo titulu kā Romas Katoļu Baznīcas galva. Kopš tā laika šis nosaukums pieder visiem pāvestiem. Netipiski Romas Imperatoram, Teodosijs tika kristīts agri viņa valdīšanas sākumā. Tas notika 380. gadā. Šķiet, ka tas notika tāpēc, ka viņš saslima ar dzīvībai bīstamu slimību. Vispārīgi runājot, kristīšana tika "novilcināta" (atlikta), līdz nāve tika uzskatīta par neizbēgamu. Lieki piebilst, ka Teodosiju kristīja tas, ko mēs šodien sauktu par "trīsvienīgo" bīskapu.

Teodosijs pavēlēja izdot konkrētus rīkojumus visiem, kas nepakļāvās Nikajas Ticības Apliecībai. Tas tika darīts, lai pārliecinātu viņus to pieņemt. Šīs pavēles draudēja ar privilēģiju ierobežošanu. Edvards Gibbons savā grāmatā "Romas Impērijas noriets un krišana" citēja vārdus, kurus Teodosijs izteica uzreiz pēc kristībām (tas tika uzskatīts par dekrētu). Viņš teica: ... - "Mēs pilnvarojam šīs [trīsvienības] doktrīnas sekotājus pieņemt Kristiešu - Katoļu titulu; un tā kā mēs visus pārējos uzskatām par "ekstravagantiem trakajiem", mēs viņus apzīmējam ar bēdīgi slavenu "ķeceru" vārdu; un paziņojam, ka viņu klosteri vairs nenesīs cienījamo Baznīcas vārdu." (Edward Gibbon, *The Decline and fall of the Roman Empire, Volume 3 page 8*)

Šeit mēs redzam, ka "ķeceru" un "ekstravaganti trako" vārdus piešķīra tiem, kuri neatzina trīsvienību. Mēs vēlāk redzēsim, ka viņu sanāksmes tika aizliegtas. Ņemiet vērā, ka Teodosijs teica, ka kopš tā laika (pēc m.ē. 380.g.) visus trinitāristus vajadzēja saukt par "Katoļiem". Teodosijs piebilda: ... - "Papildus dievišķi taisnīgajam nosodījumam, viņiem [anti-trinitāristiem] vajadzētu sagaidīt bargus sodus, kurus mūsu valdība, debesu gudrības vadīta, uzskatīs par tiesīgu viņiem uzlikt." (turpat)

Šī baznīcas un valsts (reliģiski politiskā spēka) kombinācija šeit tiek attēlota kā ticības korektors tiem, kuri nepieņem Kristīgo (trīsvienības) ticību, ko galu galā nosauca par "patieso ticību". Izskatās, ka kādu laiku Teodosijs labprāt pacieta pagānismu savā impērijā, taču pamazām atzina to par nelikumīgu. Tādējādi viņš pavēra ceļu Romas Katoļticībai kļūt par dominējošo reliģiju. 391. gadā viņš Trinitāro Kristietību pasludināja par Romas Valsts reliģiju. Šis ir ļoti svarīgs gads Kristīgajā vēsturē.

Pēc viņa triumfējošās ieiešanas Konstantinopolē (m.ē. 380. g.), viena no pirmajām Teodosija darbībām bija anti-Nikajiešu bīskapa Damofīla izraidīšana. Viņu nonkonformisti bija ievēlējuši pirms desmit gadiem, lai gan jāsaka, ka Imperators patiešām deva šim bīskapam iespēju nožēlot grēkus un mainīt ticību. Tomēr Demofils drosmīgi pretojās šim priekšlikumam un pēc tam tika izraidīts. Imperators nekavējoties nodeva baznīcu Gregorijam no Nazianzus. Viņš bija nelielas grupas vadītājs, kas atbalstīja Nikajas doktrīnu. Vēlāk Konstantinopoles koncilā viņu savukārt atcēla, un Nektarius tika iecelts par bīskapu.

Kas attiecas uz Teodosija vārdiem kristību ceremonijā, E. Gibbons teica: ... - "Konstantinopoles katoļus iedvesmoja Teodosija kristības un dekrēts; un viņi ar nepacietību gaidīja viņa žēlīgā solījuma realizāciju. Viņu cerības ātri tika īstenotas; un Imperators, tiklīdz viņš bija pabeidzis kara kampaņas operācijas, publiski ienāca galvaspilsētā uzvarošas armijas priekšgalā. Dienu pēc ierašanās viņš izsauca Damofilu [Demofilu] un piedāvāja "ariāņu" prelātam nežēlīgu alternatīvu - parakstīt Nikajas Ticības Apliecību vai - nekavējoties atteikties no bīskapam piederošās pils izmantošanas, no Svētās Sofijas katedrāles un visu Konstantinopoles baznīcu izmantošanas un no to īpašumtiesībām, un nodot to visu ortodoksālajiem ticīgajiem īpašumā." (Edvards Gibbons, *Romas impērijas noriets un krišana, 5. sēj., 9. lpp.*)

Vēlāk E. Gibbons teica: ... - "Damofila dedzība būtu pelnījusi aplausus, līdzīgi kā Katoļu Svēto dedzība, taču viņš nevilcinājās pieņemt nabadzīgu un trimdas dzīvi. Pēc viņa izraidīšanas Impēriskā pilsēta tika "šķīstīta" nekavējoties." (Turpat)

Vairāk nekā 50 gadus Konstantinopoles baznīcas pārsvarā bija anti-trinitāras, bet m.ē.380. g. pēc šiem dekrētiem, tās drīz kļuva zināmas kā ortodoksālas (trinitāras) vai Katoliskas. Romas Katoļticība bija tapšanas stadijā: ... - "Apmēram sešas nedēļas pēc tam, Teodosijs paziņoja par savu lēmumu izraidīt no visām savas pārvaldības baznīcām bīskapus un viņu garīdzniekus, kuri turpināja spītīgi atteikties, ticēt vai vismaz pieņemt Nikajas Koncila doktrīnas." (turpat)

Konstantinopoles koncils.

Teodosijs pavēlēja m. ē. 381.gadā sasaukt Konstantinopoles koncilu. Tieši šeit tika vēlreiz apstiprināta Nikajas Ticības Apliecība un Svētais Gars tika oficiāli iekļauts kā daļa no Dieva vienbūtības.

Kopš tā laika baznīcās laipni gaidīti tiek tikai trinitāristi. Ikviens, kurš iebilda pret šo doktrīnu, tika uzskatīts par ķecerī. Protams, viņiem netika atļauts runāt no kanceles. Citi viedokļi, izņemot trinitāro, nebija atļauti. Par īstiem Kristiešiem uzskatīja tikai tos, kuri bija gatavi apliecināt ticību Tēva, Dēla un Svētā Gara vienbūtībai (nav zināms, vai viņi patiešām ticēja šai nesen izveidotajai mācībai vai nē). Visi pārējie tika uzskatīti par ķeceriem. Šeit, šajā īsajā aprakstā mēs redzam, kā Trīsvienības doktrīna sākotnēji tika formulēta un īstenota. Šķiet, ka šie paši principi šodien ir īstenoti arī SDA. Atkal tā ir vēstures atkārtošāns.

Šķiet, ka līdz šim laikam (4. gadsimtā) Svētais Gars netika uzskatīts par tādu personu kā Dievs un Kristus. Es to saku tāpēc, ka, ja Viņš tiktu uzskatīts par tādu, ir vairāk nekā iespējams, ka Viņš būtu ticis iekļauts šajā "vienbūtībā jau Nikajas koncilā.

"Ariānistiskās" baznīcas tika nodotas tā dēvētajiem Katoļiem, lai gan tika ziņots, ka Katoļu ir tik maz, salīdzinot ar pus-ariāņiem, ka viņiem ir grūti piepildīt pat dažas baznīcas, nemaz nerunājot par visām. Bet laiks mainīja šo situāciju. Romas aizgādībā Katoļu skaits pieauga.

Visas anti-trinitāristu (tā saucamo ķeceru) pulcēšanās tika oficiāli aizliegtas. Neatkarīgi no tā, vai šīs sanāksmes bija privātas vai publiskas. Visas šim nolūkam izmantotās ēkas nekavējoties tika konfiscētas. Trinitārisma pretiniekiem bija aizliegts ieņemt arī civilos amatus. Tāds bija Katoļu Baznīcas ienaidis pret tiem, kuri iebilda pret viņu jauno trinitāro teoloģiju. Šī ekskomunikācija bija ne tikai reliģiska, bet arī pilsoniska.

Pret ķeceriem tika izdoti vēl daudzi citi likumi, taču mēs šeit aplūkojam pietiekami, lai saprastu, kā tagadējā Romas reliģijā ir izveidojusies trīsvienība. Katolicisma veidolā Kristietība tagad ir kļuvusi par reliģisku un politisku spēku. Reliģijas Enciklopēdija šo notikumu apkopo šādi (atspoguļojot Teodosija dekrētus): ... - "Tie, kas uzskata, ka Tēvs, Dēls un Svētais Gars ir vienota dievība, ir Katoļu Kristieši. Citi ir ķecerī, kurus satrieks dievišķā atriebība, kā arī impērijas rīcība pēc debesu pavēles." (Reliģijas enciklopēdija, Theodosius, 14. sējums, 444. lpp.)

Pēc m.ē.381.gada janvāra koncila Imperators izdeva likumu, kurā teikts, ka "Viena" patiesā Dieva vārds ir jā saglabā tāpat kā Nikajas ticība, viņš teica: ... - "Nikajas ticības cilvēks un īsts Katolis ir tas, kurš atzīst visvareno Dievu un Kristu, Viņa Dēlu, Dievu ar vienu vārdu un kurš noliegumā neatsakās no Svētā Gara." (turpat)

E. Gibons, novērtējot to pašu Kristīgās vēstures daļu, piebilda: ... - "Viņa [Teodosija] leitnants Sapors bija bruņots ar plašu vispārējā likuma, īpašas komisijas un bruņoto spēku pilnvarām; un šī baznīcas revolūcija tika īstenota ar tādu apdomību un enerģiju, ka Imperatora reliģija tika ieviesta bez nemieriem un asinsizliešanas visās Austrumu provincēs." (E.Gibbon, The decline and Fall of the Roman Empire, Volume 3 page 9)

Tas pats vēsturnieks secināja: ... - "Ja "Ariāņu" rakstiem būtu ļauts pastāvēt, iespējams, tad būtu lasāms nožēlojams stāsts par vajāšanām, kas piemeklēja Baznīcu jaunā Teodosija valdīšanas laikā; un viņu svēto sekotāju ciešanas var izraisīt nesavtīga lasītāja līdzjūtību." (Turpat)

Ievērojiet komentāru par trīsvienības pretinieku ("ariāņu") rakstu liecību iznīcināšanu. Tāpēc šodien mums nav labi zināmas precīzas viņu pārliecības detaļas un iemesli, kāpēc viņi tos pauda. Ja tie nebūtu iznīcināti, tad mums būtu bijusi pavisam cita aina par to, kam "ariāņi" patiešām ticēja. Iespējams, pat varētu pamanīt, ka viņi bija harmoniskā saskaņā ar SDA Pionieriem, ieskaitot Elenu Vaitu. Attiecībā uz Konstantinopoles koncila rezultātiem E. Gibons teica: ... - "Konstantinopoles koncila lēmumi noteica patieso ticības standartu; un garīdznieki, kas ietekmēja Teodosija lēmumu izvēli, ieteica visefektīvākās vajāšanas metodes." (Turpat)

Šeit mēs atgriežamies pie idejas par ticības izvērtētājiem. Konstantinopoles Ticības Apliecība tagad bija kļuvusi par Kristīgās ticības "patieso standartu", tas ir, pēc kura tika vērtēts viss pārējais. Un tā bija Trīsvienības doktrīna. Tam seko paskaidrojums: ... - "Savos piecpadsmit valdīšanas gados viņš [Teodosijs] izdeva vismaz piecpadsmit nežēlīgus dekrētus pret ķeceriem; it īpaši pret tiem, kuri noraidīja Trīsvienības mācību. Un, lai atņemtu viņiem jebkādas cerības izglābties, viņš stingri noteica, ka, ja par labu viņiem (ariāņiem) tiek izvirzīti kādi likumi vai administratīvie nosacījumi, tiesnešiem tie jāuzskata par nelikumīgiem, vai nu krāpnieciskiem, vai viltotiem. Soda sankcijas bija vērstas pret kalpotājiem, sapulču vietām un dažādiem

ķeceriem; kā arī Impērijas likumdevēju naidis tika izteikts ar publisku nosodījumu un apsūdzības runu palīdzību." (Turpat)

Pēc šādiem paziņojumiem sekoja šo dekrētu izpildes rezultāti, un ir pieejami tik daudz fakti, ka šeit mēs visu nevaram publicēt. Es ļaušu šī raksta lasītājiem pašiem veikt pētījumus un tāpēc izdarīt savus secinājumus. E. Glens Hinsons situāciju apkopoja šādi: ... - "Tādējādi Teodosijs ir pelnījis uzslavu par to, ka Impēriju pārvērtā par pilnīgi Kristīgu valsti. 379. gadā Gratiana uzaicināts piedalīties Valsts pārvaldē, viņš ilgi nelika uz sevi gaidīt. Jau 380. gada februārī viņš izdeva rīkojumu "Cunctos Populos", pavēlot visām viņa pakļautībā esošajām tautām ievērot reliģijas formu, ko apustulis Pēteris nodeva Romiešiem, kam sekoja Romas bīskaps Damasus un Aleksandrijas bīskaps Pēteris. Īsāk sakot, tas nozīmēja ticēt mācībai par "Tēvu, Dēlu un Svēto Garu, kā vienai dievībai ar vienlīdzīgu varenību un dievbijīgajai trīsvienībai". Tie, kuriem ir šāda ticība, varētu sevi dēvēt par Katoļu Kristiešiem, bet citi ir jāapzīmē par trakiem, barbariem un ķeceriem, un viņi vispirms ir jāsit ar dievišķo atreibību, bet pēc tam ar Impērijas rīcību atbilstoši debesu gribai." (Cod. Theod. XVI.1.2.) (Turpat)

Tajā pašā lappusē E.G.Hinsons rakstīja: ... - "Jebkurā gadījumā imperators Teodosijs drīz pēc ierašanās Konstantinopolē sāka izraidīt "āriešus" un aizstāt tos ar bīskapiem, kuri pieņēma Nikajas Ticības Apliecību. Pašā Konstantinopolē "ariānisms" bija ieguvis plašu popularitāti, un Teodosijam nācās izturēt milzīgu pretestību par Damofila nomaiņu uz Gregoriju no Nazianzas. Karavīriem bija jāaizstāv Svētais Gregorijs ceļā uz Apustuļu Baznīcu. Impērijā strīdi starp "ariāņiem" un Nikajas Ticības Apliecības pārstāvjiem joprojām netika atrisināti, un tāpēc Teodosijs sasauca otro Ekumenisko koncilu Konstantinopolē, lai apstiprinātu jau izdarītos secinājumus. Savā īpašajā dekrētā 381. gada janvārī viņš ķeceriem liedza vietu, kur svinēt savus sakramentus un aizliedza viņu pulcēšanos. Vienīgā augstākā Dieva vārds bija jāgodā visur saskaņā ar Nikajas ticību." (Turpat)

Grāmatā "Patiesības Triumfs" Bendžamins Vilkinsons atzīmēja: ... - "Vairāku gadu desmitu laikā pēc Nikajas koncila vēl joprojām bija neatrisināts jautājums, kā definēt - Tēva, Dēla un Svētā Gara - trīs Dieva Personu attiecības. Padome pieņēma lēmumu, un Pāvestība šo lēmumu piesavinājās kā savu. Tur tika nolemts ka Trīsvienības personas nesajaucās un to būtība nesadalās. Romas garīdznieki apgalvoja, ka Kristietība Grieķu terminā "homousios" ("vienbūtība") atrada piemērotu skaidrojumu, lai izteiktu šīs attiecības"...

... - "Tad Pāvesta partija tos, kuri nevēlējās parakstīties zem šīs doktrīnas, sāka saukt par "ariāņiem", bet paši sev viņi piešķīra Trinitāristu titulu. Tika plaši izplatīta "melīga apsūdzība", ka visi, kurus sauca par "ariāņiem", uzskatīja, ka Kristus ir radīta būtne. Tas izraisīja to cilvēku sašutumu, kuri tika nevainīgi apsūdzēti." (Bendžamins Vilkinsons, "Patiesības Triumfs", 7. nodaļa, Patriks, baznīcas organizators Īrijas tuksnesī)

Un tā ir patiesība, ka pat šodienas trīsvienības aizstāvji joprojām apgalvo, ka tie, kas netic Trīsvienības mācībai, uzskata, ka Kristus ir "radīta būtne". Un atkal šeit vēsture atkārtojas. Trīsvienības doktrīna nonāca ļoti tumšā pavēļu, vajāšanu un melu mākonī. Nav pārsteidzoši, ka Dž.N. Endrjūss, kuru daudzi uzskatīja par varbūt spējīgāko teologu, kāds jebkad redzēts SDA baznīcā (pie tam viņš bija anti-trinitāri noskaņots), par Trīsvienības doktrīnu izteicās šādi: ... Šī [trīsvienības] doktrīna iznīcina Dieva un viņa Dēla, Jēzus Kristus, mūsu Kunga personību. Bēdīgi slavenie pasākumi, ar kuriem tā tika uzspiesta baznīcai un kuri ir atrodami Baznīcas vēstures lappusēs, vajadzētu būt par iemeslu visiem šīs doktrīnas aizstāvjiem nosarkt." (J. N. Andrews, "Review and Herald". "The Fall of Babylon" March 6-th 1855 Vol. 6 No. 24 page 185)

Sekas.

Vēsture rāda, ka gadsimtiem ilgi vēl pēc Konstantinopoles koncila turpinājās strīds starp trinitāristiem un anti-trinitāristiem. Toreiz Konstantinopolē iedibinātais un izrotātais trinitārisms kļuva par Romas Katoļu Baznīcas ticības centrālo elementu. Tas savukārt kļuva par pieņemto ortodoksālo Kristietību, kaut arī ne visi Kristieši to pieņēma.

Šo gadsimtu vēsture ir pārāk plaša, lai šajā rakstā to sīki aprakstītu, bet ar citēto ir pietiekami, lai saprastu, ka Romas Katoļu Baznīca uzskatīja sevi par šīs Trīsvienības ticības piekritēju, kā arī par soģi tiem, kas to neatzina. Viņi pastāvīgi vajāja tos, kuri nepakļāvās mācībai. Tajos gados, kurus mēs saucam par "tumšajiem viduslaikiem", šī pati konfesija kļuva par lielāko varu uz zemes. Ar "Pontifex Maximus" vadībā, viņa kļuva par postu visiem, kuri savas pārliecības dēļ pieturējās tikai pie Bībeles (Sola Scriptura). Tie, kas principā pieturējās tikai pie Bībeles arī bija patiesie protestanti.

Kas attiecas uz tiem, kuri nepieņēma jauno Trīsvienīgo ticību, "Reliģijas enciklopēdijā" teikts: ... - "Trinitāros ķecerus, tāpat kā dažādus Ārija sekotājus, pārliecināja un piespieda." Cilvēki, kuri likumdevēju apziņā zaimoja pret Dievu, atkāpjoties no Kristietības vai sekojot "Mani" mācībām, tika vardarbīgi vajāti." ([Reliģijas enciklopēdija, 14. sējums, 444. lpp., Teodosijs](#))

Šeit pieminētā "Kristietība" bija Trīsvienīgā Kristietība. Tuvojoties 5. gadsimtam tāda bija izveidojusies situācija Romas Impērijas Kristietībā. Tas viss iezīmēja Katoļticības attīstības sākumu. A.T. Džonss savā grāmatā "Divas republikas" teica: ... - "No savas puses Teodosijs visu šo laiku darīja visu iespējamo, lai atbalstītu Baznīcas centienus "nodrošināt" ticības vienotību un izskaust visu ķecerību." ([A. T. Džonss, "Divas republikas", 193. lpp., XVI nodaļa, "Katoļu ticības atdzimšana"](#))

Pēc tam Džonss citē vēsturnieku E.Gibonu no grāmatas "Romas Impērijas pagrimums un krišana" (mēs to atzīmējam iepriekš): ... - "Savos piecpadsmit valdīšanas gados viņš [Teodosijs] izdeva vismaz piecpadsmit nežēlīgus dekrētus pret ķeceriem; it īpaši pret tiem, kuri noraidīja Trīsvienības mācību." ([Turpat](#))

... - "Šajos dekrētos bija noteikts, ka ikviens ķeceris, kurš nelikumīgi valkāja bīskapa vai presbitera titulu ja vien kāds no viņiem mēģinātu sludināt savas doktrīnas vai praktizēt savu "nolādēto" sektu rituālus, ir jāsoda ar trimdu un mantas konfiskāciju. Apmēram "divdesmit tūkstošu dolāru" naudas sods tika piemērots katram cilvēkam, kurš uzdrošinājās dāvināt, saņemt vai atvieglot ķecera ordināciju." ([Turpat](#))

Tā Kristietībā tika nostiprināta ticība trīsvienībai. Tāda bija pagāniskās Romas likvidēšana ("dienišķais" no Daniēla 8. nod.) un Pāvestīgās Romas nodibināšana.

Trīsvienība pravietojumos.

Tagad mums vajadzētu atvēlēt nedaudz laika, lai uzzinātu par Trīsvienības mācību Bībeles pravietojumos. Tas jo īpaši attiecas uz Romas Katoļu reliģiju. Tas ir tāpēc, ka, kā mēs redzējam no iepriekš minētā, trinitārisma un Pāvestības nodibināšana notika vienlaikus.

Šeit aplūkots pareģojums ir atrodams Daniēla septītajā nodaļā. Lūk, kad mazais rags pacēlās starp pārējiem ceturtā zvēra ([Romas](#)) desmit ragiem (sadaltā Eiropa), mēs varam redzēt kā tas darbojas. Tas mums palīdzēs nedaudz vairāk saprast par Trīsvienības doktrīnas attīstību, kā arī par Pāvestības izaugsmi. Kā mēs redzējam iepriekš, Baznīca Teodosija laikā atradās Pāvestības veidošanās procesā.

SDA vēsturiski ir identificējusi šo Daniēla 7.nod. "mazo ragu" ar Pāvestību, lai gan jāsaprot, ka viņi ([SDA](#)) neuzskata, ka tas ([rags](#)) pārstāv Katoļus kā individuus. Drīzāk viņi ([SDA](#)) tajā redz pašu organizāciju un tās uzskatus ([SDA uzskata Romas Katoļu Baznīcas mācības par Jēzus Kristus patiesā Evaņģēlija aizvietojumu](#)).

Tātad, kāds sakars šim Daniēla 7. nodaļas "mazajam ragam" ir ar Trīsvienības mācību un vajāšanām? Daniēla 7: 8 saka: ... - " Es aplūkoju uzmanīgi šos ragus un redzēju, ka to starpā parādījās vēl viens mazs rags un trīs no tā agrākiem ragiem tika izlauzti. Un redzi, šim ragam bija acis kā cilvēka acis un mute, kas runāja lielas un pārgalvīgas lietas." ([Daniēla 7: 8](#))

Saprotot Bībeles pravietojumus, SDA vienmēr ir atzinuši, ka šī zvēra desmit ragi ir Romas Impērijas šķelšanās. Viņi saka, ka tas bija šīs lielās dzelzs monarhijas sabrukuma rezultāts pēc m. ē. 476. gada. Ņemiet vērā, ka šie notikumi, kur parādās "viens mazs rags" un tiek izlauzti "trīs no tā agrākiem ragiem", ir ļoti cieši saistīti kopā.

Daudzi vēsturnieki, kurus esmu lasījis, piekrīt, ka šie trīs ragi piederēja Vandāļi, Heruļi un Ostrogotu ģermāņu ciltīm. Tie bija trīs, kas tika "izrauti", un tas nozīmēja viņu spēka un ietekmes atņemšanu. Tas notika tad, kad 5.gs. un 6. gs. pie varas nāca Pāvestība. Kāpēc tad šie trīs ragi tika "izlauzti"? Kāds tam bija sakars ar Pāvestības parādīšanos un Trīsvienības doktrīnu?

Kas attiecas uz viņu Kristīgo pārliecību, šīs ģermāņu ciltis bija "ariāņi" vai, pareizāk sakot, pus-ariāņi (antitrinitāri), kas nozīmē līdzīgu ticību ar Āriju (varbūt pat tieši tādu pašu), kurš piederēja Lukiāna skolai ([skatīt iepriekšējo nodaļu](#)). Tas nozīmē, ka šīs trīs ciltis "stāvēja ceļā" Romas Katoļu Baznīcas attīstībai, kuras galvenā ticība bija un paliek trinitārisms ([atcerieties Teodosiju un Pāvestības parādīšanos iepriekšējos gadsimtos](#)). Kā teikts SDA Bībeles komentāros par šo trīs cilšu "izlaušanu": ... - "Vieni no galvenajiem šķēršļiem Pāvesta Romas politiskajai varai bija Heruļi, Vandāļi un Ostrogoti. Visi trīs atbalstīja "ariānismu", kas bija visdraudīgākais Katoļticības sāncensis." ([SDA Bībeles komentāru 4. sējums, 1966. lpp. 826.](#))

Ievērojiet vārda "ariānisms" lietošanu. Kā jau iepriekš minēts, viss, kas nav saderīgs ar trīsvienības doktrīnu, parasti tiek attiecināts uz terminu "ariānisms".

Lai gan mēs, iespējams, precīzi nezinām, kam šīs "ariāņu" ciltis ticēja, mums tomēr ir ļoti laba ideja kā uzzināt, kas veidoja šo viņu ticības daļu. Tas ir tāpēc, ka viņi saņēma ticību no Ulfilas (ap m.ē. 310-388. g.), kurš dzīvoja laikā, kad Kristietībā visvairāk dominēja "pus-ariānisms" (4. gadsimta vidus un beigas). Kā cien. A.R. Whitham savā "Kristīgās Baznīcas vēsturē" rakstīja: ... - "Kristietība jau bija sasniegusi šo "pirmo" no jaunajiem ieburcējiem. Goti, kā tos apmācīja Ulfila, bija "ariāņi" pēc pārliecības, tomēr dziļi cienīja Kristietību un zināmā mērā bija piesātināti ar romiešu civilizāciju." (Rev. A. R. Whitham, *The history of the Christian Church*, page 296, "The fall of the western Empire")

Lielākā daļa vēsturnieku ir vienprātīgi, ka Ulfila, saukts arī par "Gotu apustuļi", izveidoja Gotu alfabētu. Viņš arī pārtulkoja Svētos rakstus no Grieķu valodas uz Gotu valodu. Viņš piederēja Lukiāna skolai, tai pašai uzskatu (domāšanas) skolai, no kuras Ārijs guva savu pārliecību. (skat. *Iepriekšējo nodaļu, kur Ārijs raksturoja savu draugu Eusebiju no Nikomēdijas kā "līdzgaitnieku Lukiānistu"*)

Nav šaubu, ka šīm Ģermāņu ciltīm jau bija ticība Dievam un Kristum, bet tās nepazīna "trīsvienību". Daudzi pat uzskata, ka tie ievēroja septītās dienas Sabatu. Tajā laikā Katolicisms vēl nebija ietekmējis šo cilvēku uzskatus. Citiem vārdiem sakot, Kristīgā ticība, ko praktizēja šīs "ariāņu" ciltis, bija ļoti tālu no Grieķu filozofijas (cilvēku uzskati un domāšana), kas tika vēlāk ieviesta Kristietībā. Tas jo īpaši attiecas uz Dievišķajām Personām. Ulfila mācīja šīm ciltīm vienīgi to, kas teikts tikai Svētajos Rakstos (*Sola Scriptura*), bez spekulatīvas trīsvienības filozofijas.

Savā grāmatā "Patiesības Triumsfs" Bendžamins Vilkinsons paskaidro: ... - "Antiohijas Lukiāns bija savas karjeras virsotnē, kad Ulfila vēl bija zēns. Mazāzija, viņa senču dzimtene, Baznīcas pastāvēšanas pirmajos gados, bija izšķirošās opozīcijas arēna. Tā laika Baznīca nostājās pret "alegorisko" garīdzniecību, kuru Konstantīns apveltīja ar Imperatora labvēlību. "Alegoriskā" garīdzniecība bija pret Lukiāna Bībeles tulkojumiem un apmācības sistēmu." (Bendžamins Džordžs Vilkinsons, Ph.D., *Patiesības Triumsfs*, 140. – 141. lpp., *Kā baznīca nonāca tuksnesī*, 1944. g.)

Vilkinsons savas grāmatas 141. lappusē arī teica: ... - "Ulfila tika aicināts izvēlēties. Viņš nolēma nestaigāt ar "alegoriskās" metodikas izmantotājiem." (Turpat, 141. lpp.) Arī mums šodien jāizdara sava izvēle. Kurā pusē mēs būsim? Vilkinsons nākamajā lappusē arī teica: ... - "Tā kā Ulfila piederēja Baznīcai, kas atteicās pieņemt galējus Trinitāros pieņēmumus, tad starp viņa sekotājiem un Romas piekritējiem radās plaisa." (Turpat)

Līdz 5. gadsimta beigām un 6. gadsimta sākumam Trīsvienības doktrīna noteikti bija kļuvusi par Romas Katoļu Baznīcas centrālo (dominējošo) ticību. Tāpat ir taisnība, ka visi, kas tam pretojās, tika uzskatīti par Kristīgās ticības "ienaidniekiem" (citiem vārdiem sakot, viņi tika uzskatīti par ķeceriem). Tāpēc trīs ragi no Daniēla 7. nodaļas tika "izlauzti" (skat. *Iepriekš*). Tas bija paredzēts, lai izskaustu šo anti-trinitārismu (tā sauktos ķecerus). Tas bija paredzēts arī, lai pavērtu ceļu gan trinitārisma, gan Pāvestībai. Tas bija m.ē.538. gadā, un tas bija Romas Katoļu Baznīcas valdīšanas 1260 gadu sākums. Vilkinsons savas grāmatas pēdējā nodaļā rakstīja: ... - "Kad pravietis nedaudz agrāk (Dan. 7:25) runāja par to pašu svēto mocīšanu vai apspiešanu, viņš aprēķināja 1260 gadu periodu no brīža, kad tika izlauzts pēdējais no trim ragiem." (Benjamin George Wilkinson Ph.D, *Truth Triumphant*, page 382, "The remnant church", 1944) Trešā raga izlaušana notika m. ē. 538. gadā. Tas bija tad, kad Ostrogotus izdzina no Romas.

Atliek atbildēt uz vēl vienu jautājumu. Vai ir iespējams, ka šai lielvalstij (Pāvestībai) patiešām izdevās noteikt savu vissvarīgāko doktrīnu pareizi (tas ir, Trīsvienības doktrīnu), bet tā liktenīgi kļūdījās ar izpratni lielākajā daļā visās citās mācībās (ja ne visās)? Tagad izlasiet Romas Katoļu Baznīcas teikto par Trīsvienības mācību.

Viņi saka saviem piekritējiem: ... - "Trīsvienības noslēpums ir Katoļu ticības galvenā doktrīna. Uz tās balstās visas pārējās draudzes mācības." (Rokasgrāmata mūsdienu katoļiem, 16. lpp.)

Tas mums saka, ka, ja mēs, SDA, uzskatām, ka Romas Katoļu Baznīcas doktrīnas ir kļūdainas un nekristīgas (piemēram, dvēseles nemirstība, svētdienas svētums, Svētās Mises upuris, sods mūžīgajās ugunīs, šķīstītava, Marioloģija un jaunavas nevainīgā dzimšana utt.), un Katolicisms saka, ka tās visas ir balstītas uz Trīsvienības mācību. Tad tomēr SDA šodien vajadzētu ļoti uzmanīties - pat ja viņu izpratne par trīsvienību nav gluži tāda pati kā Romas Katoļu Baznīcas izpratne. Bet tomēr pamatprincipi ir tieši tādi paši,

kas nozīmē trīsvienības būtību (trīs mūžīgas dievišķas personības vienā Dieva būtnē). [Stāku informāciju skatiet Sestajā nodaļā.](#)

1888. gadā J. H. Vagoners rakstīja: ... - "Gotu karaļi bija "ariāņi"; un tajās dienās cilvēki apliecināja savu Ķēniņu ticību. Bet Romas baznīca bija Trīsvienības ticības pārstāvis. Šo ticību apstiprināja Nikajas koncils, kur virsvadība tika piešķirta Romas bīskapam. Tas uz visiem laikiem sasaistīja Romas troņmantnieku ar šo ticību. Romas Troņmantnieks un Trīsvienības mācība nav atdalāmi. Šī baznīca bija galvenais pīlārs tam, ko toreiz sauca par ortodoksālo ticību, savukārt Gotus uzskatīja par ķeceriem." (J. H. Waggoner, [Eden to Eden – A historic aid prophetic study, 1888](#))

Pāvestības nodibināšana.

Jau no paša sākumā SDA baznīca vienmēr ir saistījusi trīs ragu "izlaušanu" ar Pāvestību. Jau tad, 1854. gadā, Džeimss Vaits rakstīja: ... - "Mūsu ēras 493. gadā Ostrogoti iekaroja Heruļus Romā un Itālijā. 534. gadā Grieķi pakļāva Vandāļus, kuri tajā laikā bija "ariāņu" ticības nesēji, ar galveno mērķi tos nodot Katoļu varai. Tobrīd Romā valdošie Ostrogoti atradās "ariānistiska" monarha pakļautībā, kurš bija Romas Bīskapa augstākās varas ienaidnieks; tāpēc, pirms varēja stāties spēkā Justiniāna (Grieķijas imperatora Konstantinopolē) dekrēts, saskaņā ar kuru viņš tika iecelts par Romas bīskapu - visu baznīcu galvu, Ostrogoti bija "jāizrauj". Šo iekarojumu Justiniāna armija paveica 538. gada martā; šajā laikā Ostrogoti, kas atkāpās ārpus pilsētas un ielenca to, drīz pēc tam atcēla aplenkumu un atkāpās, atstājot Grieķiem pilsētu īpašumā; līdz ar to trešais rags tika "izrauts" Pāvestības priekšā un to paveica īpašam šīs varas nodibināšanas mērķim." (James White [Review and Herald, 14th November 1854, "Exposition of Daniel VII or The vision of the fourth beast"](#))

Ūrija Smits komentārā par Daniēla grāmatu rakstīja: ... - "Imperatora Justiniāna dekrēts, kas datēts ar mūsu ēras 533. gadu. padarīja Romas Bīskapu par visu Baznīcu galvu. Bet šis dekrēts nevarēja stāties spēkā, kamēr "ariānistiskie" Ostrogoti, tas ir, pēdējais no trim ragiem, netika "izrauts", lai atbrīvotu vietu Pāvestībai. Ostrogoti tika izraidīti no Romas, un to nevarēja izpildīt, kā tas jau parādīts līdz mūsu ēras 538. gadam. Dekrētam nebūtu nekādas ietekmes, ja šis pēdējais notikums nebūtu noticis veiksmīgi; līdz ar to mēs redzam, ka no šī noslēdzošā gada, jo tas bija sākuma laiks, kad svētie faktiski nokļuva šīs varas rokās." (Ūrija Smita, [Kritiskās un praktiskās domas par Daniēla grāmatu, VII nodaļa, 169. lpp., Četri zvēri 1883., otrais izdevums](#))

Par to tika rakstīts arī 1898. gadā SDA publikācijā "The American Sentinel": ... - "Lai sasniegtu pārkumu, mazajam ragam vajadzēja izskaust vai iekarot trīs no šīm valstīm." (7. nodaļa: 9, 24.) ... Ļoti skaidrs pareģojums par to; un tikpat acīmredzams ir stāsts par tā piepildījumu. ... Romas Impērija laika posmā no 356. līdz 476. gadam tika sadalīta desmit karaļvalstīs. Laika posmā no m. ē. 476. līdz 538. gadam trīs no šīm karaļvalstīm tika iekarotas, un to izdarīja Pāvestība - Romas Katoļu Baznīca. Un kā šī fakta pierādījumu Pāvests uz savas diadēmas valkā trīskāršu vainagu līdz šai dienai." (C. H. Keslake, [«American Sentinel», March 10th 1898, page 149, «Whose is the «Mark»?»](#))

Tas bija aptuveni tas, ko S.N.Haskels rakstīja savā grāmatā "Stāsts par Pravieti Danielu". Viņš teica, atsaucoties uz "mazā raga" darbību no Daniēla 7. nodaļas: ... - "Imperators Justiniāns, kura rezidence bija Konstantinopolē, rīkojoties ar sava ģenerāļa Belisāra starpniecību, bija tā vara, kas gāza trīs karaļvalstis, kuras pārstāvēja "trīs ragus", un to gāšanas iemesls bija viņu "ariānisma" ievērošana un pretestība ortodoksālajai Katoļu ticībai." (S. N. Haskell, ["The Story of the Prophet Daniel", page 117, Chapter 8, "The Seventh Chapter of Daniel". 1908](#))

Vēlāk viņš komentēja: ... - "Konkurence starp "ariānismu" un ortodoksālo Katolicismu bija paņēmiens, kā Pāvestība nostiprinājās savā tronī." (Turpat, 266. lpp., 16. nodaļa ["Beztiesiskuma noslēpums", 1908](#))

Lerojs Frūms savā grāmatā "Mūsu Tēvu Pravietiskā ticība" rakstīja: ... - "Tad Justiniāns izdeva dekrētu, ar ko apstiprināja Romas bīskapu "visu svēto baznīcu" priekšā. Trīs no desmit ragiem - "ariānistiskie" Heruļi, Vandaļi un Ostrogoti - tika "izrauti" viņa priekšā. Kamēr viņiem piederēja Roma, dekrētu "nevarēja izpildīt". (LeRoy Froom. ["The Prophetic Faith of our Fathers", Volume 4, pages 593-594, "Momentum increases as conferences progress"](#))

Lerojs Frūms par Justiniānu arī teica: ... - "Viņa [Justiniāna] sasniegumi atstāja milzīgu ietekmi Eiropas nākotnē, un viņa iejaukšanās mainīja visu Romas bīskapu statusu. Viņa uzvaras tika gūtas pār cilvēkiem, kuri lielā mērā pieturējās pie "Ārija" mācības. Būdami paverdzināti ar zobenu, viņi pameta "ariānismu" un kļuva par "Atanāzija doktrīnas" sekotājiem, tādējādi nostiprinot Romas bīskapa varu, līdz ko viņi automātiski

nonāca viņa pakļautībā. Un viņi uzskatīja, ka viņu interesēs ir pakļauties Romas Pāvesta Baznīcas vadībai. Līdz ar to, tā laika likstas, lai cik katastrofālas tās bija kādiem, visos aspektos bija labvēlīgas Pāvesta ambīcijām." (LeRoy Froom, "The Prophetic Faith of our Fathers", Volume 1, page 505, "Gradual emergence of the papal power")

Ņemiet vērā, ka tas notika m. ē. 6. gs. Vēlāk tajā pašā nodaļā Lerojs Frūms rakstīja: ... - "Romans Bīskapa valdīšanas laikmeta sākums pār visām baznīcām nebija iezīmēts ar kādu izšķirošu notikumu Pāvesta virzībā vai augstākās baznīcas kontroles nostiprināšanā; Tajā laikā pāvestam traucēja fakts, ka Itāliju pārvalda "ariāņu" Ostrogoti. Drīzāk, lai atbrīvotos no Ostrogotu pārvaldības izraisītajiem šķēršļiem, bija nepieciešams viņu aplenkuma spēkus padzīt prom no Romas, lai pēc tam Romas Pāvests varētu brīvi īstenot jurisdikciju, kas tagad likumīgi bija izpildāma ar Imperatora Justiniāna kodeksu." (Turpat, 514-515 lpp.)

Mēs varam lasīt 1952. gada SDA Bībeles konferences ziņojumā: ... - "Ostrogoti viņu valdnieka Teodorika vadībā Itālijā bija ļoti iecietīgi. Bet Pāvestība nevarēja pieļaut "ariāņu" karaļa valdīšanu. Viņai nepatiku izraisīja Teodorika labestīgā attieksme pret ebrejiem. Tā pārliecināja Justiniānu par nepieciešamību atņemt Gotiem visu politisko varu. Nosūtot Belisāru, Justiniāns realizēja savu Itālijas un Rietumeiropas teorētisko pārvaldīšanu un viņa patieso vēlmi apspiest ienīsto "ariānismu". Jo Justiniāns pats par sevi bija teologs un atzīts ķecerības meklētājs." (Frank H. Yost, Our Firm Foundation, A report on the Seventh-day Adventist Bible Conference held between September 1-13, 1952, at the Sligo Seventh-day Adventist Church, Takoma Park, Maryland, Volume 2 page 668, "AntiChrist in history and prophecy")

1948. gada janvāra "Vēstījumā" mēs atrodam novērojumu: ... - "Iespējams, ka neviena cita Svēto Rakstu patiesība nav atnākusi pie mums ar tik ļoti asiņainiem strīdiem kā Bībeles doktrīna par Trīsvienību. Vēsture liecina par to, ka senās nācijās saskaņoja savu eksistenci ar paļaušanos uz savu izpratni par Dievišķo." (Robert H. Pierson, The Message, January 1948, "God the Father")

Tad Roberts Pīrsons sacīja vēl: ... - "Trīs karaļvalstis, Heruļus, Vandāļus un Ostrogotus iznīcināja 5. gadsimta otrajā pusē un 6. gadsimta sākumā, jo viņi atteicās pieņemt valdošās Baznīcas ortodoksālo mācību par šo dogmu. Garīdznieki tika vajāti, padzīti un nogalināti, jo labvēlība attiecībā uz noteiktiem šīs tēmas aspektiem mazinājās un apslāpēja agrīno baznīcu. (turpat)

Interesanta saruna.

Interesanti atzīmēt stenogrāfa stāstījumu par V.E. Farnsvorta sprediķi. Tas notika nometnes sanāksmē 1904. gadā. Viņš teica, ka, atrodoties Romas Katoļu grāmatnīcā, meklējot grāmatu, kurā būtu "Katoļu doktrīnu godīga prezentācija", bīskaps dzirdēja viņa lūgumu un uzdāvināja viņam tādu grāmatu. Pēc sarunas sākšanas Farnsvorts jautāja bīskapam, vai viņš varētu pastāstīt - kaut ko no Romas Katoļu Baznīcas vēstures 4. gadsimta beigās. Tas bija tad, kad "ariāņu" strīds vēl bija pilnā sparā.

Stenogrāfists atstāstīja: ... - "Tad mēs [Farnsvorts un bīskaps] iesaistījāmies sarunā. Es palūdzu viņam pastāstīt kaut ko par Romas Baznīcas vēsturi trešā un ceturtā gadsimta otrajā pusē pēc Kristus, kā arī par "ariāņu" mācībām". (W. E. Farnsworth, "Australasian Signs of the Times", 20th June 1904, "History in symbols", Stenographer's report of a sermon preached at the Bathurst camp meeting)

Farnsvorts turpināja: ... - "Viņš [bīskaps] teica: "Ariāņi" bija ķeceri; viņi bija Ārija sekotāji, kuri sludināja tā dēvēto "Unitārisma doktrīnu". Šī mācība ātri izplatījās starp Heruļiem, Ostrogotiem un Vandāļiem. Tad Nikajā tika sasaukta padome, un Ārijs tika nosodīts kā ķeceris. Tad šīs trīs karaļvalstis, izmantojot civilās varas palīdzību, tika pieaudzētas baznīcas priekšrakstiem, līdz ar to tās tika apvienotas vienā. Šīs trīs karaļvalstis beidza pastāvēt kā neatkarīgas valstis. ... "Tad bīskaps man teica, ka pāvests pie oficiālā tērpa nēsā vainagu, kas sastāv no trim kroņiem vienā. Viņš teica, ka "šo trīskāršo kroni" viņš nēsā, pieminot, ka Pāvestība gāza trīs karaļvalstis. Praviēti, runājot par mazo ragu, teica, ka tam jābūt atšķirīgam no citiem un tam jāpakļauj trīs ķēniņi." (Turpat)

Vajāšanas.

Jebkurā gadījumā kopš Trīsvienības doktrīnas ieviešanas kristietībā 4. gadsimtā trinitāristi pastāvīgi ir vajājuši tos, kuri neturējās pie Trīsvienības. Un tos parasti uzskatīja par ķeceriem. To parāda Kristīgās vēstures hronika. Šos vārdus Elena Vaita uzrakstīja grāmatā "Lielā Cīņā": ... - "Kad agrīnā draudze kļuva samaitāta, atkāpjoties no Evaņģēlija vienkāršības un pieņēma pagānu rituālus un ieradumus, tā zaudēja Garu un Dieva spēku, un tādēļ, lai pārvaldītu ļaužu sirdsapziņu, tā sāka meklēt laicīgās varas atbalstu.

Rezultātā radās pāvestība, baznīca, kas pārvaldīja valsts varu un izlietoja to savu mērķu sasniegšanai, sevišķi "ķecerības" sodīšanai." (Elena G. Vaita, "Lielā Cīņa", 443. lpp., "Dieva likums nemainās")

Viņa arī nākamajā rindkopā teica: ... - "Ikreiz, kad draudze ieguva kontroli pār laicīgo varu, tā to izmantoja, lai sodītu tos, kas nepiekrita tās doktrīnām." (Turpat)

Šeit mums jājauc pašiem sev, vai vajāšanas gars pieder Kristum, vai tas pieder kādam citam? Es domāju, ka atbilde ir acīmredzama.

No otras puses, tas nenozīmē, ka Trīsvienības doktrīna ir nepareiza tikai tāpēc, ka trīsvienības aizstāvji vajāja tos, kas tai neticēja, bet tas tomēr parāda, ka kaut kas šeit ir ļoti nepareizs. Pirmkārt, kāpēc izveidot doktrīnu, kas nav skaidri izteikta Rakstos, un pēc tam vajāt tos, kas atsakās to pieņemt? Vai tas ir Kristus Gars? Vai tā ir Svētā Gara vadība? Varbūt mums vajadzētu uzdot jautājumu, piemēram, ja Kristus šodien būtu personīgi kopā ar mums, vai Viņš teiktu saviem sekotājiem pazemot un vajāt tos, kuri netic šai trīsvienības trīs-vienā teorijai par Dievu? Atbilde atkal ir pietiekami acīmredzama, ka "NĒ".

Tāpēc šķiet, ka aiz tā visa slēpjas viltīga izgudrotāja nodoms, kurš – it kā aizsedzies ar nosaukumu "Kristietība" - faktiski izmanto "trīsvienību" savu mērķu sasniegšanai. Šajā sakarā šķiet, ka kristieši ne tikai ļauj kopējam pretiniekam rīkoties kā pašam patīk, bet arī palīdz viņam sasniegt savus mērķus. 1869. gadā R. F. Cottrell uzrakstīja rakstu ar nosaukumu "Trīsvienība". Viņa vārdi apkopo to, kādai jābūt mūsu attieksmei pret šo doktrīnu. Viņš rakstīja (tas notika pēc tam, kad viņš teica, ka nekad nav ticējis Trīsvienības doktrīnai un nekad nav apgalvojis, ka tai tic): ... - "Bet Trīsvienības doktrīnas ievērošana nav tik daudz ļaunprātības pierādījums, bet gan vairāk, kā dzeršana no vīna, ko ir dzērušas visas tautas. Fakts, ka tā bija viena no vadošajām doktrīnām, ja ne pat vissvarīgākā, kuras laikā Romas bīskapu paaugstināja uz Pāvestības troņa, nemaz neliecina par labu viņam. Tam vajadzētu pamudināt ļaudis pašiem veikt personīgu izpēti; kā, piemēram, kad velna gari, darot brīnumus, veic dvēseles nemirstības propagandu. Ja iepriekš es nekad par to nešaubījos, tad tagad es to esmu izpētījis līdz pašiem pamatiem, izmantojot Vārdu, kuru mūsdienu spiritisms neņem vērā." (R. F. Cottrell, Review and Herald, July 6th 1869, "The Trinity")

Tagad pārejām uz desmito nodaļu. Tieši šeit mēs redzēsim, ka, pateicoties pārejai uz trinitārismu, SDA baznīca šodien nekautrējoties atzīst, ka tās anti-trinitārie Pionieri šodien nevarētu pievienoties kādreiz pašu dibinātajai Baznīcai. Tas jāuzskata par ārkārtīgi šokējošu atziņu. Mēs redzēsim arī to, kā šī pētījuma autors (Terijs Hils) pirmoreiz sastapās ar diskusijām par Trīsvienību un kā viņš sev par lielu pārsteigumu un vilšanos nonāca pie secinājuma, ka konfesija, kurai viņš pieder šodien, ne vienmēr ir bijusi Trinitāra.

Desmitā nodaļa. Pārsteidzoša pamošanās. Turpinājums sekos...